

Trisagion grécke

J002
VS
Doľnickyj
// Bokšay

Grécke trisagion bolo v ruténskej tradícii štandardnou súčasťou archijerejskej liturgie a liturgií v monastieroch. V dostupných prameňoch nachádzame 4 rôzne typy nápevov.

A

- Základný typ A je najrozšírenejší a jeho varianty ukazujú v plnej šírke rozmanitosť dobových exegetických postupov. Za bohato melizmatickou melódiou sa pritom skrýva jednoduchá melodická kostra, ktorá sa zachovala dodnes v ústnej tradícii (cirkevnoslovansky) haličskej aj podkarpatskej.
- Dynamis typu A vychádza stále z rovnakého základu nápevu typu A.
- Pozoruhodným faktom je príbuznosť ruskej „gréckej“ melódie (s csl. textom), čo opäť potvrdzuje že tzv. *grécky rospev* v ruténskej a ruskej cirkvi mali určitý spoločný prienik.
- Viaceré melodické motívy nachádzame v rumunských trisagionoch, ktoré sú priradené 2. hlasu. Finálny tón sa podľa všetkého dá lokalizovať ako strednobyzantské h, pričom v niektorých variantoch badať snahu redaktorov znížiť ho na G (v súlade s novobyzantskými štandardmi). Podľa ladenia usudzujeme, že nápev pochádza ešte pred prelomu 13.-14. storočia.

B

Typ B je doložený iba v najstarších ruténskych prameňoch, a to s takmer zhodnou melódiou.

C, Z

Typy C a Z sú doložené iba v jednom prameni.

Typ A

SI – A (*grečeskoje*)

D(oľnickij) – A

L – ??

VS – A1

VS – A2

DH (Doľnickij, haličská melódia. csl.)

PBk (Prostopenie, Bokšay)

PPr (Prostopenie, Prešov)

SI – A

ГѢΛ - - - ТЫ̇ БО - - - ѿѢ

D – A

᾿Α- - - - γι-ος ὁ Θε--ός,

L – A

᾿Α- - - - ΓΗ- -ωcz ὁ θε- -ωcz

VS – A1

᾿Α- - - Γῆ- ω- - cz ὦ θε- -ω- - cz

VS – A2

᾿Α- - - ΓΗ- - ω- - cz ὦ θε- -ω- - cz

DH

PPr

PBk

ГѢΛ - - - ТЫ̇ БО- - ѿѢ

SI - A

СΒΛ - - - - ΤΥ̇ ΚΡ̇Π - - - ΚΥ̇

D - A

Ἄ - - - - γι - ος ἰσ - χυ - ρός,

L - A

Ἄ - - - - ΓΗ - ΨCZ HC - ΧΗ - ρCZ

VS - A1

Ἄ - - - - ΓΗ - Ψ - - CZ HC - ΧΗ - ρο - - CZ

VS - A2

Ἄ - - - - ΓΗ - Ψ - - CZ HC - ΧΗ - ρο - - CZ

DH, PBk, PPr

СΒΛ - - - - ΤΥ̇ ΚΡ̇Π - ΚΥ̇

SI - A
 ΠΟ - - ΜΗ - - - λδ Ηλ.

VS - A1
 ε - - - λε - - Η - - - σ̄ Η - ΜΑΣЬ ΗΛΣЬ?

D - A
 ε̇ - - - λέ - - η - σον η̇ - - μα̃ς.

L - A
 ε - - - λεη - - σον

VS - A2
 ε - - - λε - - Η - - - σ̄ Η Η - ΜΑ - - - σ̄.

„konec“ – písané pri A3-4

DH
 PPr
 PBk
 ΠΟ - - ΜΗ - λδ Ηλ.

VS – A3 „Dynamis“ (exegéza A1-2)

VS – A4 „Dynamis“ (inaho napěva, exegéza A1-2)

VS – A3

ДН- НЛ- - - МН- - - - - СЗ

VS – A4

ДН- НЛ- - - МН- - - - - СЗ

VS – A3

Д - - - - - Гк- - ш- - - - - НС ш- - - - - СЗ

VS – A4

Д - - - - - Гк- - - ш- - - - - - - - - - ш

VS – A3

ш Ѧε- - ш- - - - - СЗ

VS – A4

ш Ѧε- - ш- - - - - СЗ

VS – A3

Д - - - - - - - - - - Гк- - ш- - - - - НС ш- - - - - СЗ

VS – A4

Д - - - - - - - - - - Гк- ш- - - - - - - - - - - ш

VS - A3

HC - - - - XH - - QO - - - CZ

VS - A4

HC - - - - XH QO - - - - CZ

VS - A3

Ā - - - ΓĶ - - - W - - CZ Ā - - QĀ - - - - HA - - - - TO - CZ

VS - A4

Ā - - - ΓĶ - - - W - - CZ Ā - - QĀ - - - - HA - - - - TO

VS - A3

Є - - - - AЄ - H - - - - - - - CO

VS - A4

Є - - - AЄ - - - - Є AЄ - - H - - CO

VS - A2

W - H H - MA - - - - CZ, -CO H - MA - - - - CZ.

konec

VS - A3

W - H H - MA - - - - CO H - MA - - - - CZ.

VS - A4

W - HH - - MA - - - - CZ.

J002 - B

λ - - - - Γī - - - - ш - сз   λ - - - - ∅λ - - - - -нλ - - - - тō

VS - B

λ - - - - Γī - - - - ш -   -ш λ - - - - ∅λ - - - - -нλ - - - - тō

J002 - B

ε - - - - λε - - - - -н - -сō   н - - - - -мλс .

VS - B

ε - - - - λε - - - - -н - -сō - нз н - - - - -мλ .

Typ C

J002 - C

Гī - - - - Γī - - сс   ш ∅ε - -шс

λ - - - - Γī - - сс   нс-χн - -φсс

λ - - - - Γī - - -сс   λ - - - - ∅λ-нλ-тос

ε - λε - - - - н - -сн   н - -мλс   н - мλс .

